

21. juli 2008

Døve tvunget til at opgive skuespillerdrømme, fordi de ikke kan få tegnsprogtolk til deres teateruddannelse

- ingen steder i lovgivningen ligestilles døve med andre hørende skuespilaspiranter, der vælger en privatuddannelse.

Fire døve skuespilleraspiranter er blevet efterladt i stikken. Glæden over at være optaget på Glad Teaters skuespilleruddannelse blev umiddelbart efter afløst af frustration over, at der ingen steder er at hente hjælp til udgifter til tegnsprogstolke, fordi uddannelsen er privat.

Et velstående land som Danmark, der har underskrevet FN's handicapkonvention, og i øvrigt har en god kompensationslovgivning, som ligestiller handicappede med andre borgere, har ikke et sted i lovgivningen, der ligestiller døve med andre hørende skuespilleraspiranter, der vælger en privatuddannelse.

Mange muligheder inden for uddannelsesområdet – men ikke ligestilling

Udvalget er kolossalt, når man skal vælge uddannelse i Danmark. Der er korte, mellemlange og lange videregående uddannelser, social- og sundhedsuddannelser osv., og man har muligheder for at skifte uddannelsesretning undervejs, at meritoverføre fra den ene uddannelse til den anden, og man kan sågar tage en del af sin uddannelse i andet land. Det er skønt, at vi danskere har så meget at vælge mellem og gode muligheder for frit at uddanne os til, hvad det måtte være. Men der er ikke ligestilling mellem hørende og døve.

Størsteparten af uddannelserne er statsanerkendte og dermed SU-berettigede, mens andre uddannelser er private med eller uden SU-berettigelse.

Af de teateruddannelser, der findes her i Danmark, er der kun Statens Teaterskole, der er berettiget til SU, og de optager et meget begrænset antal elever hvert år. Mange skuespilleraspiranter her i Danmark betaler derfor selv sin uddannelse.

Statens Teaterskole får rigtig mange ansøgere og er en meget eftertragtet uddannelse og har derfor naturligt nok ikke ressourcer, viden og kompetencer til at undervise elever ned særlig behov. Derfor kan vi ikke ansøge denne skole om at uddanne os til skuespillere.

Vi kan ikke få en tegnsprogstolk – og må derfor opgive vores drøm?

Vi er fire døve skuespilleraspiranter, som vil gerne have en teateruddannelse, og som er blevet optaget på en nystartet privat skuespilleruddannelse for elever med funktionsnedsættelse, der starter den **18. august i år**.

Glad Teater-skuespilleruddannelse har en kæmpeopbakning fra teatre, teaterskoler og branchefolk (se vedlagte støtteerklæring fra Statens Teaterskole), men fordi uddannelsen er privat, *kan vi ikke få en tegnsprogstolk*, selvom vi som andre hørende danskere er klar til at finansiere selve uddannelsen med egne midler. Tegnsprogstolkene oversætter dansk tale til dansk tegnsprog og omvendt. Lige som engelsk eller fransk er modersmål for nogle, så er dansk tegnsprog vores modersmål. Derfor er det essentielt for os at få tolk.

SU-berettigede uddannelser dækker tolkebrug – men ikke de private

På de SU-berettigede uddannelser får man dækket udgiften til tegnsprogstolke som en del af den specialpædagogisk støtte, der ydes af staten og administreres af SU-styrelsen. Hvis man derimod vælger en privatuddannelse, som ikke er SU-berettiget, så er der ikke nogen steder at få hjælp til udgifter til tegnsprogstolke.

Har man andre funktionsnedsættelser, så er der forskellige steder i sociallovgivningen, hvor der i et vist omfang er mulighed for at få betalt sine hjælpere eller andre hjælpemidler. Tegnsprogstolke er *vores hjælpemiddel* til at kunne indgå i samfundet på lige vilkår med andre borgere. Uden en tegnsprogstolk kan vi ikke gennemføre en uddannelse.

Sikring af vores grundrettigheder

FN har vedtaget en konvention om handicappedes rettigheder, som netop handler om at sikre mennesker med en funktionsnedsættelse deres selvfulgelige menneskerettigheder, frihedsrettigheder og grundrettigheder.

En af de grundrettigheder der netop understreges i konventionen er retten til uddannelse og retten til at kommunikere. Og det er jo netop, hvad vores behov for tegnsprogstolkning handler om..

Danmark har anerkendt konventionen 30. marts 2007 og forventes at ratificere den i løbet af 2009.

Det er vores borgerret – og borgerpligt - at tage en uddannelse.

Vi skal bruge jeres hjælp

Vores uddannelse starter den 18. august, og vi ved ikke, hvor vi skal hente hjælp til tolkeudgifterne. Kommunens sagsbehandlere kan ikke henvise til et sted i lovgivningen, som kunne hjælpe os med problemet. Vi anmoder om jeres støtte til at hjælpe os videre mod vores drøm om at blive skuespillere. Uden tegnsprogstolk må vi opgive.

Venlig hilsen

Bo Hårdell
Gertrud Magnusson
Ragna Huse
Troels Madsen

Til denne skrivelse er vedhæftet følgende bilag:

- Bilag 1: Danske oversættelser af centrale passager i FN-konventionen
- Bilag 2: FN's handicap-konvention på engelsk
- Bilag 3: Støtteerklæring fra Statens Teaterskole
- Bilag 4: Støtteerklæring fra Lars Von Trier m.fl.
- Bilag 5: Personlige beretninger
- Bilag 6: Pressemeddelelse